books2ebooks.eu

ALSTRIN, ERIC

En rätt christens förnögda sinne, at, efter Guds wilja, både lefwa och dö; tå ... nu hos Gud ewinerlig saliga probstinnans, fr: Anna Sara Rogbergs ... Petri Collianders, mycket berömlige probstens i Ö

1744

books2ebooks.eu
Kungliga Biblioteket
National Library of Sweden

EOD - Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 12 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!
Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

■ Få samma utseende och känsla som med originalet!
■ Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
■ *Sök:** Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
■ *Klipp & klistra:** Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).
*Ej tillgängligt i varje e-bok.

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.
■ Villkor för användning: https://books2ebooks.eu/csp/sv/nls/sv/agb.html

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 40 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.
Sök böcker tillgängliga för den här tjänsten: https://search.books2ebooks.eu
Mer information finns tillgängliga via https://books2ebooks.eu boken.

ROGBERG, A. S

Sv Samuel
Likpred
Före 1900
1700 - 1829

En rätt Christens förnögda sinne / at / efter
Guds wilja / både lefwa och dö;
Tå then
Wälåreborna och dygdädla / nu hos Gud ewiñerlig
Saliga Probstinnans,

Fr: ANNA SARA ROGBERGS,

Then Högärewördige och Höglärde Herrens,

Mag. PETRI COLLIANDERS,

Mycket Berömlige Probstens i Östra Härad /
Samt Kyrkioherdens i Alsheda /
I lifstiden Kiärälskeliga Makas andelösa lekamen, med tilbörlig
heder, uti en förnäm, och Hederwärd, samt folkrik
församlings närwaro, til Sitt hwilorum
befordrades I Alsheda Kyrkio,
den 10 Maii 1744.
Uti en enfaldig Lik-Predikan
Korteligen föreställdt
af

ERIC ALSTRIN,
Biskop i Wägsiö.

Wexiö tryckt Hos Kongl. Gymnasii Boktrykaren JOHAN C: MERCKEL.

Joh: Wiczelgren

Herr Alstrin.

Til

Högärewördige och Höglärde Herren/

Mag. PETR. COLLIANDER,

Mycket Berömlige Probst öfwer Östre-härad/ och Kyrkioherde i Alsheda/ och Wägstö Sticht/

Öfwerlämnar/ efter begäran/ thenna enfaldiga Lik-Predikan/ jämte troïnerlig önskan/ at som then Alswäldige Herren låtit mycken och mångfaldig bedröfwelse öfwer honom Komma/ så wille ock then samme Barmhertighetenes Fader och all hugswalelses Gud låta mycken Hugswalelse öfwer honom Komma genom Christum; förblifwandes med mycken Högaktning och tilgifwenhet

Thes

ejenssyldigste tienare.

Eric Alstrin.

J. N. S. S. T. P. F. S. S.

Förberedelsen.

Du Menniſko barn/ Si/ jag ſkal genom ena plågo taga tig bort tins ögons luſt.

Theſſe woro HErrans ord til Proph: Hezechiel, hwilka så bedröfwelige the woro för Propheten at åhöra, så myndige woro the ock, och af utgången beſannade. **Då jag om morgonen bittida med Folkena talat hade/** berättar Propheten, **blef mig om aftonen min hustru död.** Som wi här om hafwe at läſa i Hezechiels 24 Cap. 16. 18. vers. Thetta war wiſt en ſådan poſt, och en ſådan händelſe, ſom ſkäligen hade kunnat utpreſſa Klage-ord ur Propheten mun, och tårar ur hans ögon. Men then ſamme enwälds HErren, ſom hade förkunnadt honom en ſå ſtor ſorg och ſaknad, förböd honom dock ſådant. **Du ſkalt,** hette ther, **intet beklaga tig eller gråta, eller fälla några tårar. Hemliga må tu ſucka, men ingen dödsklagan föra.** v. 16. 17. Thetta måtte hafwa warit Sten på börda, ſom man ſåga plågar.

plägar. Thet plägar lätta ett beklämdt hierta, at få gråta och klaga sig. Men ock thenna lindring blef then sörjande Prophetenom förment. Guds domar och wägar äro för wårt förnuft underlige och obegripelige, men dock helige, högstwise, och til wiſa af Gud påsyftade ändamål förande. Så war thet beskaffadt med thenna handelen. Thet är eljest intet i Guds ord förbudit, at beklaga och begråta sina wänners och anhörigas dödeliga skånfälle, allenast thet sker på Christeligit wis, och utan knorrande emot honom, som är HErren öfwer lif och död. Abraham, the troghas Fa-
1 Mos. 23. 2 der, sörgde och begret sin K: hustru Sara. Christus sielfwer
Joh. 11. 35. fälte tårar öfwer Lazari död, then han kär hade. Sirach
Sir. 38: 16: 18 säger förthenskull rätteligen: **Min son, när en dör, så begråt honom, och beklaga tig, såsom then ther stor sorg fådt hafwer:** Men han lägger ock til: **och tag också hugswalelse igen, at tu icke sorgfull warder.** och Apostelen Paulus lärer åfwenwäl, wi måge wäl sörja them som affomnade äro, men icke som hedningar, **the ther intet hopp hafwa. Ty om wi tro,** säger han, **at JEsus är döder och upstånden, så skal och Gud them som affomnade äro, genom Jesum framhafwa med honom,** och han wil at wi
1 Thess. 4. 13, med **theſſa orden skola trösta oss inbördes.**
14, 18. Men med Propheten war i thetta mål något besynnerligit. Han skulle wara Israels huse et tecken v. 24. at them något thylikt hända skulle. Ty HErren Gud wille för theras hyndersskull, igenom theras fiender, ohelga sin helgedom, then theras högste tröst, theras ögons lust, och theras hiertans önskan war, och låta them komma i så mycken nöd och jämmer, at the icke ens skulle hafwa tid klaga och gråta, eller ock at

the

the för fiendernas grymhets skull icke skulle töras klaga och gråta. Til alt sådant måste Proph: wara them et tecken.

Wi märke och låre af thenna handelsen, Först thet, at thet sker intet af en slump och en blind händelse, at the Gudfruktige dö, utan thet är Herren Gud sielf, som tager them bort utur thenna werlden. Thet hette til Propheten: **Jag skal taga tig bort ꝛc.** Han som har gifwit lifwet, som thet bewarar och uppehåller, han är och then samme, som tager thet igen, när honom så godt synes. Job. 10. 12. **Han låter menniskiorna dö, och säger: Kommer igen i menniskiors barn.** I synnerhet Guds kiära Barn the dö, efter sin Himmelska Faders wilja och råd, uti hwilket är idel godhet och wishet. Wi kunna förthenskull wara therom försäkrade, at the dö på then stund, och på thet sätt, som then grund-gode och allwise Guden funnit wara bäst och för them saligast. Thet war icke utan, at ju Propheten hos sig kände en innerlig sorg och smärta öfwer sin K: Hustrus död. Thet blef ock af Gud honom efterlåtit, at hemligen sucka. Icke thesto mindre, lät han sig åtnöija, wid Guds behag och skickelse, besinnandes thet, at thetta dödsfall, ehuru thet tryckte mången suck utur hans sörjande hierta, tiente dock til befrämjande af Gudomeliga affsikter, och lände således til Guds åro; som är ett Guds barn fast mer om hiertat, än alt thet i werlden är. Thetta bör påminna oß wår plikt, at når HErren Gud oß sorg och bedröfwelse tilsänder, wi tå, som lydige barn, säge: **Fader skie tin wilje, icke som jag wil, utan som tu wilt.** Hwad tu, min Gud, härmed menar, thet är mig fördoldt. Men tin Faderliga godhet försäkrar mig therom, tu kant icke mena mig illa. Tu påsyfftar något godt thermed, och thet som länder til tin åra. Låter tu mig något sakna i timelig måtto, så ersätter Pſ. 90. 3.

met thet med något godt i andelig måtto. Tu tager på thet ena sättet, och gifwer på ett annat. Tu äst, min Gud, en så god Fader, at hwad tu tina Barn tilsänder, måste tiena them til godo. Mitt kött och blod, ja mitt förnufft, wil intet finna sig häruti, men Titt ord försäkrar mig, och therwid wil jag hålla mig, **at them, som hafwa Gud kär, tiena all**
Rom. 8: 28 **ting til thet bästa.** Gör Tu mig, min Gud, förnögd med tin heliga wilja, och allwisa skickelse. Lät mig wara ett redskap, hwarigenom tin ära och tina Gudomeliga afsikter warda befrämjade, thet må tå ske med min lust eller olust, med min glädie eller sorg, med min timeliga botnad eller saknad, ja med mitt lif, eller med min död. Thet ware Tig, min käre Gud och Fader, hemstält. Ske allenast tin wilje, och gif, at jag tin wilja icke är motsträfwig.

För thet andra hafwe wi häraf at inhämta, hwad för ett loford HErren Gud sielf lämnar en gudfruktig och dygdesam Hustru, at hon kallas sin äkta Mans **ögnalust.** Ett sådant namn tilkommer gudfruktiga och dygdesamma Hustrur, icke så mycket i anseende til fägring och dägelighet, som ibland alla, så kallade, Naturens gåfwor, är then aldraförgängeligaste och owaraktigaste; som fast mer, i anseende til sådana
Tit. 2: 4.5. berömliga egenskaper, som Ap: Paulus, eller fast mer, Guds ande igenom honom fordrar af them, nembligen, at the **skola älska sina män, hafwa sin barn kär, wara seduga, kyska, husaktiga, fromma, sina män underdåniga;** och sådana, som Salomo widlyfftigare upräknar i Ordspr. Bok. 31 Cap. Genom sådana dygder
Ordsp. 31. til hwilka en sann Gudsfruktan är rätta grunden, och sielfwa källan, hwaraf the flyta, blifwa the en Christeligen sinnad och förnufftig Mans ögnalust. **Täckelig och dägelig wara är intet: en qwinna, som HErren fruck-**

18

tar then skal man lofswa. Hwilkom en sådan dygdig afwinna beskärd är, hon är mycket ädlare, ån aldrakosteligaste perlor. Och then, hwilkom en sådan genom döden frântagen warder, har wist orsak at sörja och klaga. Prov. 31: 10. V. 10.

Älskelige i HErranom Christo JEsu. Ett så bedröfweligit budskap, som Propheten Hez. fordom fick, har ock thenna Christeliga, förnäma och hederwärda Församlings trogna och waksamma Sidlaherde, och Probst öfwer Östra-Härad, Hög-Ärewördige och Höglärde Herr Mag: PETRUS COLLIANDER äfwenwäl måst emottaga; och samma hårda öde har han måst widkännas. Thet har och öfwer honom uti Wäktarenas rådslådes blifwit beslutit; Si, jag skal igenom en plågo taga tig bort tins ögons lust. Han måste nu se sin liusliga, fromma, och med alla Christeliga dygder begåfwada, såtaste wän och maka, Fru ANNA SARA ROGBERG, wara genom döden isån sig gången, och nu liggapå swarta båren. Han måste wid sin annalkande ålderdom sakna sin, näst Gud, förnämsta stöd och staf, och se sina kära barn sakna sin hulda och ömhiertada Moder. Är en saknad, som kan röra jämwäl fremmande til medlidande, sorg, och tårar. Hwad under är tå, at the, som thenna saknaden närmast angår, then samma med beklämda hiertan, och tårefulla ögon beklaga. Dan: 4. 14.

Men tu, Guds Man, som mången bedröfwad Siäl har tröstat med Guds trösterika ord, lämpa nu uppå tig Sielfwan then tröst tu androm offta meddelat. Tu, som mången gång lagdt helande pläster på sårada hiertan, anwänd samma läkemedel på tig sielfwan. Led nu uppå tig Sielfwan the hugsvalande wattuströmmar, som Tu, til andras tröst och wederqweckelse med glädie öst utu hälsobrunnomen. Tit Gud, then tu tienar i hans församling, fastän icke med jä- Esa. 12: 3.

dana

dana öfwerordenteliga Prophetiska gåfwor, som fordom Hezechiel, hwilka Guds församling thenne tiden icke eller behöfwer, och har förthenskull intet löfte fåt therom; dock med ordenteliga ämbetsens och helgelsens gåfwor; tin Gud, säger jag, har tagit tins ögons lust ifrån tig. Han och ingen annor. När Tu thetta besinnar, som Tu ock gör, lärer Tu tacka honom för thet goda lånet, men icke wisa otåligheth theröfwer, at han tagit sitt lån igen. Tu lärer med Job

Job. 1. 21 säga: **HErren gaf, och HErren tog: Wälsignadt ware HErrans namn.** Tu lärer besinna, at Guds råd och wägar äro wål för oß obegripelige, men dock helige, och för Hans kåra Barn hälsosamme och salige, och förthenskull uti tin hierteliga sorg underkasta tig then himmelska Fadrens wilja. Tu lärer besinna tig til tröst, at Tin kårälskeliga Maka, Sal. FRUPROBSINNAN, har giordt ganska fördelaktigt byte, tå hon förbytte jorden med Himmelen; hwaråst Tu en gång finner Henne för tig. Ty som Christus har warit Hennes lif, medan hon lefde, så har döden blifwit hennes winning, när hon skildes ifrån thetta timeliga lifwet; Hwarom Hon, jämwål i Sin lifstid, genom Guds Andes wittnesbörd i Siålen, war förwißad, och förthenskull har begärdt, at the samma Guds ord, som härom handla, skulle wid Hennes Jordefärd, uti en Christelig likpredikan, föreståltе och betraktade warda. Nu wi wilje på thenna stunden Hennes Gudeliga och Christeliga förordnande efterkomma, och them efterlämnadom til tröst, och oß allom til upbyggelse och Christelig förberedelse til döden, under händer taga, til Gudelig betracktelse, then af wår Saliga döda utkorade lik-Texten. Sielfwer Ordsens Herre gifwe oß sin nåd och wälsignelse ther til, hwarom wi med nedböjda knä til jorden, men uplyfta hiertan til himmelen, i Jesu wälsignade namn, än ytterligare bedje: **Fader wår.**

Textus

TEXTUS PHILIPP: I. v. 21.

Christus är mitt lif, och döden är min winning.

Ingången.

NÄr Apostelen Paulus skref thenna sin Epistel til the Philipper, hwaraf wår Text tagen är, war han fången i Rom, för Evangelii förswarelse och stadfästelse skull. Nu i thetta sitt Sände-bref til them tackar han först Gud, som giordt them **delaktiga uti Ewangelio**/ och beder troligen för them, at the måtte therutinnan faste och beständige blifwa, och ju mer och mer tilwexa **uti all kunskap och i alt förstånd, och i Kiärlekenom; och at the mågewara rene, och ingom til förargelse, in til** Christi **dag, upfylte med rättfärdighetenes fruckt, hwilken genom** Jesum Christum **kommer til Guds pris och lof.** Thernäst berättar Han, at Evangelii lopp ei lidit något hinder genom hans fångenskap, utan at thet therigenom fastmer blifwit befordrat, och widare utsprit. Theruppå giftwer han tilkänna sin hierteliga åstundan, at söka och befordra Christi åra, ehwad thet må ske genom lif, eller genom död, eller som hans egna ord lyda; **at** Christus **måtte afhållen warda**/ thet är, högeliga prisad, **i minom lekamen, ehwad thet är genom lif, eller genom död.** Och så följa theruppå wåra Texte-Ord: **Ty Christus är**

Cap. I: 7. 16. 17

mitt lif, och döden är min winning, eller, som orden egenteligen lyda i sitt eget språk: **Ty thet at lefwa är mig Christus, och thet at dö en winning.** Apostelen will thermed så mycket säga: är thet Guds wilje, at jag längre lefwa skal, och således med lifwet slippa ifrån theße boyor jag sitter uti, så skal mit lifs endaste ändamål och syftemål Christus wara, så at han måtte än ytterligare af mig predikad warda, hans Euangelium förkunnadt, hans rike befrämjadt, och hans åra uti alt af mig sökt warda. Är thet åter Guds wilje, at theße mine boyor skola hafwa i följe med sig en wåldsam död, then Euangelii fiender och förföljare mig tilskynda skola, så är jag wäl förnögd thermed, emedan döden blir mig en winning; jag winner therigenom icke allenast en förloßning ifrån all min wedermöda, utan ock en obeskriflig sällhet, härlighet och glädje. At thetta är rätta Orda-förståndet af wår Text, utwisa jämwäl nästföljande versarna, hwaråst Apostelen så talar: **Men, efter thet at lefwa i Kiöttet tienar mer til at göra fruckt**, nämligen med Evangelii predikande och förkunnande, Christo til åra, **så wet jag icke hwilket jag utwälja skal. Ty både delarna ligga mig hårdt uppå. Jag åstundar skiljas hädan och wara när Christo, hwilket och mycket bättre wore.** Thet war then winning han förwäntade af döden. **Men**, säger han, **thet är mer nödtorftigt bliffwa i kiöttet för edra skull.** Man will icke eller förkasta theras utläggning, som hålla före, at Apostelen här med theßa orden welat säga thet, at Christus lefde i honom, thet han med uttryckeliga ord säger Gal. 2.

Gal. 2. 20. **Jag lefwer, dock icke nu jag, utan Christus lefwer i mig.** Ty then förra utläggningen innefattar jämwäl

wäl thenna meningen, eller ock förutsätter then sama. Hade icke Christus lefwadt uti Apostelen genom trona, så hade han icke kunnat, eller welat lefwa Christo til åra. **Mig förutan kunnen i intet göra**, säger Frälsaren sielf Joh. 15. Joh. 15: 5.

Nu i anledning af theßa korteligen til ordaförståndet förklarade Texte-ord tänckerjag, i HErrans namn, på thenna stunden, til Gudelig betraktelse föreställa:

En rätt Christens förnögda sinne, at, effter Guds wilja, både lefwa och dö. Hwarwid wi hafwe at tilse:

1. Hwad thet är, som gör honom förnögd at lefwa.
2. Hwad thet är, som gör honom förnögd at dö.

Men sielfwer wår HErre JEsus Christus, och Gud och wår Fader, then oß älskat hafwer, och gifwit en ewig tröst, och ett godt hopp genom nådena: han hugfwale wåra hiertan, och styrke oß uti all lärdom och goda gärningar. Amen. 2. Thess. 2: 16.

Afhandlingen.

Så hafwe wi, i HErrans namn, oß företagit, at betrakta: **en rätt Christens förnögda sinne, at, effter Guds wilja, både lefwa och dö.** Och hafwe altså först at tilse, **hwad thet är, som gör honom förnögd at lefwa.**

Skulle man fråga en köttsligen sinnad menniskia, en werldenes träl, hwarföre han har lust at lefwa, han skulle swara, ther han eljest rent ut wille bekänna sanningen; på thet han måtte bruka werlden, effter som honom lyster, på thet han måtte förnöja sig af werlden, och the ting som i werldene äro, nembligen **Köttsens begärelse, ögonens begärelse, och högfärdigt lefwerne**, som är werld- 1. Joh 2: 16.

sens barns trefallighet, then the dyrka. Skulle man fråga en högmodig och åregirig menniſkia, hwarföre han åstundar lefwa, han skulle swara, om han allenaſt wil yttra thet, ſom i hans hierta är; på thet han måtte blifwa hög och förnäm i thenna werlden, komma til anſenliga hedersſtällen, uti hwilka han kunde prunka och pråla, och blifwa af andra årad, rosad, wördad, ja och fruktad. Skulle man fråga en girig, hwarföre han önſkar lefwa, han skulle swara, om han allenaſt wille uppenbara ſitt hiertas innerliga beſkaffenhet: på thet han måtte ſamla ägodelar och rikedomar, och måtte kunna ſäga til ſin ſiäl; **Siäl, tu haſwer mycket godt förswaradt in til mång år.** Luc. 12: 19. Skulle man fråga en på köttſliga wälluſter begifwen menniſkia, hwarföre han önſkar lefwa, han skulle swara, om han annars wille ut med ſanningen; på thet han måtte få göda och wäl pläga ſig, och på thet han måtte få förnöja ſig i ſyndiga wälluſter, alt efter ſom **köttet och ſinnet lyſter.** Eph. 2: 3. Men en rätt Christen är långt ſkild från ſådana, har ett långt högre ändamål, hwarföre han lefwer och lefwa will. Hwad werldenes barn ſå högt älſka, thet hatar han. Han beſinnar, hwad Apoſtelen Johannes ſäger: **Then ther älſkar werldena, i honom är icke Fadrens kärlek. Och werlden förgås, och hennes luſtar.** 1. Joh. 2. v. 15: 17. Han beſinnar, hwad Apoſtelen Petrus ſkriſwer: **Jag förmanar eder, ſåſom fremmande och elända, at i förwaren eder för köttſlig begärelſe, hwilka ſtrida emot Siälen.** 1. Pet. 2: 11. Han beſinnar, hwad Apoſtelen Paulus ſkriſwer: **Många wandra, af hwilkom jag eder offta ſagdt haſwer, men nu ſäger jag och gråtandes, fiender til Chriſti kors. Hwilkas ände är förtappelſe, och** Phil. 1. 3. 18. 19:

therас

theras buk theras gud, och theras ära til skam, the ther akta hwad jordene tilhörer. Förthenskull brukar han thenna werlden, såsom brukade han icke. Han tager sig til wara, at han ej med hiertat må blifwa hängandes wid werlden och fåfängligheten. Han försakar alla ogudachtighet, och werldslig lusta. Ja, han wedersakar sig sielf, effter Christi befallning i Matth. 16. Thet är, han wedersakar sin egen ära, sin egen werldsliga förmon, sin egen lust och förnögelse, han låter sådant intet mera wara sitt lefwernes yppersta ögnamärke och ändamål. Han har giordt ett sådant beslut hos sig: Thet är nog, at wi i förleden tid, eller för wår omwändelse, hafwe wårt lefwerne förslitit effter Hedningarnas wilja. Then tiden som tilbaka är i köttet, skal jag icke lefwa effter menniskio-lusta, utan efter Guds wilja. Ser han andra wandra såsom fiender til Christi kors, så säger han med Apostelen: Men wår omgängelse är i himmelen, tådan wi och wänte Frälsaren HErran JEsum Christum, hwilken wår skröpliga lekamen skal förklara, på thet han skal göra honom lik med sinom förklarade lekamen, af then krafft, ther han med förmår sig all ting underlägga.

1. Cor. 7: 31.
Ps. 62: 11.
Tit. 2: 12.
Matth. 16: 24.
1. Petri 4: 3. 2.
Phil. 3. v. 20: 21.

Ett sådant andeligit sinne har Guds Ande i honom werkadt i nya födelsen, då tron i honom uptändes, och han i Andans lius fådt se och känna, hwad godt han hafwer i och af JEsu, at JEsus med sin lydnos, blods, och döds förtienst höter honom til, och är honom af Gudi giord til wisdom,

och til rättfärdighet, och til
1. Cor. 1: 30. förlösning: Theraf frögdar han sig i HErranom, och hans siäl är glad i Gudi, som hafwer honom utklädt med
Esai. 61: 10. Saligheternes kläder, och dragit uppå honom rättfärdighetenes kiortel. Theraf finner han sig högstförpliktad, så wäl som willig, hogad, och redebogen, at icke mer lefwa
2. Cor. 5: 15. sig sielfwom, utan honom, som för honom död
Rom. 6: 11. och upstånden är; at lefwa Gudi genom Christum
2. Cor. 5: 14. JEsum wår HErra. Christi kärlek twingar honom så, men med ett ganska behageligit och kärt twång, och sådant, som en oskrymtad kärlek altid med sig förer. Ja samma kärlek til Frelsaren Christum upwäcker wäl hos honom en åstun-
Phil. 1: 23. dan at få skiljas hådan och wara när Christo, och blifwa med honom närmare och i fast högre grad förenad, än han här i dödeligheten wara kan; en smärtefull känsla af then inneboende synden, som altid loder wid ho-
Hob. 12: 1. nom, och gör honom trög til alt andeligit godt, kommer honom ock offta at sucka med Apostelen Paulo:
Rom. 7: 24. Jag arma menniscia, ho skal lösa mig ifrån thenna dödsens kropp. Dock, som han beder Gud om nåd, at uti alt kunna undergifwa sig sin Himmelska Faders wilja och behag, så hemställer han ock thet Gudi, huru länge han här på jorden lefwa skal, Hans hiertans tancke och upsåt är thetta; har Gud beslutit öfwer mig, at jag ännu någon tid här i werlden lefwa skall, så skal Christus wara mitt lif, jag skal, genom min Guds nåd, kunna säga Apostelen theßa ord effter: thet jag nu lefwer i kötGal. 2: 20. tet, thet lefwer jag i Guds Sons tro, then mig älskadt hafwer, och gifwit sig ut för mig.

Jag

Jag skal, genom min Guds nåd, lefwa i föreningen med Christo, och Christo til åra, mig och minom nästa til förbättring, och

Gudi min sak hemställer jag,
Han giöre effter sitt behag;
Om jag här längre lefwa får,
Jag eij motstår,
Men gerna hans wilja undergår.

Men gör mig, min Gud, skickelig, at lefwa tig til åro, tig til lof och pris, så länge tu wilt jag lefwa skal. Si, thetta året, som gör en Christen förnögd at lefwa.

Nu wilje wi ock för thet andra tilse: **hwad thet är, som gör honom förnögd at dö.** Thet gifwer Apostelen tilkänna i wår Text, med få ord, men som hafwa ganska mycket at innebära; **Döden är min winning.** Thet kommer the naturliga och köttsligen sinnade menniskior ganska orimligit före, huru kan döden wara en winning, tycka the, tå man i döden mister all sin härlighet, all sin prakt, all sin fägring, alla sina ägodelar, alla sina wällustер, alla sina goda dagar, alt sitt lustiga sällskap. Ja, thet kära lifwet, för hwilket man skulle wilja låta, alt thet man äger? I stället för präktiga hus och wåningar som mången bodt uti, måste han effter döden hålla til godo then trånga och mörka grafwen. Af alla sina ägodelar och afwelsgårdar, får han eij mer med sig än fyra bräder och ett swepelakan, och ifrån sitt lustiga sällskap blifwer han försatt i ensliget och i thet tysta. Skulle wäl sådant kunna kallas en winning? Så dömer then naturliga och köttsligen sinnade menniskian. Ja, i anseende til sitt tilstånd, dömer hon ock rätt. Ty i dödsstunden mister hon alt, hwad hon här i werlden hafft hafwer, och får i ewigheten intet så mycket, som en droppa watn, at swalka sina tungo med, uti then outsläckeliga lågo nom. Job. 1: 4.

Men som thet är en stor åtskilnad, emellan en rätt Christens, och en blott naturlig menniskios lefwerne, så är thet ock en ganska stor skilnad på theras död. En rätt Christen, eller ett troget Guds barn, är af Guds ord therom förwißad, hwilket Guds Ande i thes hierta beseglad hafwer, at han i döden winner then största åra och härlighet, then största rikedom, then största frögd och glädje, kan altså oförskräckt, och i trones wißhet, säga med Apostelen: **Döden är min winning.**

Thet är wäl wist, Gud har icke skapadt menniskan til döden, utan til lifwet; men genom diefwulens afwund, och wåra första Föräldrars Synd, på hwilket Gud hade satt dödsstraffet, är döden kommen i werlden, och är altså blefwen
Rom. 6. 23. **syndenes lön.** Men Guds enfödde Son, wår dyre HErre och Frelsare JEsus Christus har thet uträttadt, at döden fått en annan gestalt och en annan beskaffenhet i anseende til the trogna. Han har af oändelig kärlek och ömhet för wåra siälar, såsom then andra Adam, framträdt uti hela Menniskio slägtets ställe, och har **af Guds nåd smakadt döden**
Hebr. 2: 9. **för alla**, som Apostelen betygar i Hebr. 2. Therigenom är döden upswolgen uti Segren, och honom thes udd beta-
1 Cor. 15: 55. gen, som är synden, så at han them, som tro på Christum, och i föreningen med honom förblifwa in til ändan, eij mera skada kan; utan blifwer them en liuflig sömn, en utgång utur werlden, och all then wedermöda, som i werlden wankar, en dörr til Paradiset, en ingång i himmelen, en början til ett bettre lif, ett i alla mått saligt lif. Så blir döden **en winning.**

The förmoner, som en trogen Siäl winner i döden, äro fast mångfaldigare, än the kunna upräknas, dock kunna the fördelas i twänne handa slag, likmätigt Apostelens utsago i 2.

Timotei

Tim. 4. HErren, säger han, skall förloßa mig af all ond gärning, och frälsa mig til sitt himmelska rike. 2. Tim. 4 18
Består altså thenna winningen, dels uti ett förlossande ifrån alt ondt, dels uti ett frälsande, eller förhielpande til thet himmelska riket.

Förloßningen ifrån alt ondt, angår både kroppen och Siälen, ty bägge äro i thetta lifwet myeket ondt underkastade.

Kroppen blir förloßad ifrån alla plågor, ifrån all werck och sweda. Gud skal aftorka alla tårar af theras ögon, och ingen död skal sedan wara, icke eller gråt, icke eller rop, icke eller någon werck warder mer. Upenb. 21: 4
Han blifwer försatt i ett stilla och roligit tilstånd, och warder lik enom sofwande, som sofwer så sött, at han eij känner någon smärta, eij eller blifwer af någon ting utom honom oroad. The som redeliga för sig wandrat Esa. 57: 2
hafwa, komma til frid, och hwilas uti theras kamrar.

Thet är icke utan, at kroppen måste hwarjehanda plågor och wedermöda utstå, förrän bandet emellan kropp och siäl blifwer uplöst, men theße blifwa jämwäl therföre drägelige, effter the äro the sidste, och skola i döden uphöra. Besynnerligen warda the tå drägelige, när man sig til sinnes förer, at, all thenna tidsens wedermöda är icke lika emot Rom. 8: 18
then härlighet, som på oß uppenbaras skal.
Och then nåderike Guden, som lägger oß bördan uppå, han Ps. 68: 20.
hielper oß ock draga then samma. Man har ock orsak at tänckа, at the häfftige kropps rörelser, som förmärkas hos somliga uti theras dödskamp, dock icke förorsaka them så känbar smärta, som thet för androm synes, emedan then annalkande döden har antingen betagit them all känsla, eller ock then

samma, til en stor del förminskat. Och fastän kroppen, sedan siälen blifwit skild ifrån then samma, skal undergå förrottnelsen, och blifwa til jord, såsom han af jord tagen är; så kan thet likwäl intet mycket bekymra en trogen siäl, som är therom förwißad, at HErren Jesus Christus skal thes skröpeliga lekamen en gång förklara, och göra honom lik med sinom förklarade lekamen.

Phil. 3: 21.

Siälen blifwer ock förloßad ifrån alt ondt, ty i döden blifwer hon aldeles och fullkomligen befriad ifrån synden, som är orsaken til ther onda. Hon blifwer befriad ifrån **Arfsynden**, som genom Guds Allmagt til sielfwa roten blifwer i döden borttagen. Hon blifwer befriad ifrån alla werksynder, ifrån alla onda lustar och begärelser, ifrån alla swagheter och ofullkomligheter, som af synden härflyta, ifrån satans frestelser, ifrån werldenes förförelser, ifrån kötts och blods retelser. Hon warder förloßad ifrån alla Synda-straff, och alt thet onda, som på synden följer. Och thetta erkänna alla trogna Guds Barn, som dageligen ligga uti kamp och strid emot synden, för en stor winning. O huru hugneligit är thet för them at påtäncka, at the uti döden skola bekomma en fullkomlig seger öfwer synden, och at the aldrig mer i ewighet skola af några syndiga tanckar, eller onda retelser, anfächtade och plågade warda.

Jag sade, at then andra slags winningen, som the trogne hafwa i döden at förwänta, är then, at the blifwa **frälste**, eller förhulpne, **til thet himmelska riket**, thet är, til thet saliga och härliga tilstånd, som Gud har beredt them, som honom älska, uti hwilket the skola så **wara när Christo, se hans härlighet, regera med honom**, och **frögda sig med osägliga och härliga glädje.** **Förståndet** blifwer tå upfylt med himmelsk wishet och en fullkomlig Guds Kännedom; **wilian** med en fullkomlig he-

Phil. 1: 23. Joh. 17: 24. 2. Tim. 2: 12. 1. Petri. 1: 8.

lighet

lighet, med en ren Guds kärlek, med innerlig hog och lust, at lofwa och prisa Gud sin Skapare, sin Återlösare, sin Heliggörare. Hwartil kommer en helig och salig gemenskap med then Treeniga Guden, i synnerhet Frelsaren Christo, om hwilken Apostelen Paulus sade; **han åstundar skiljas hädan, och wara när Christo;** en helig och salig gemenskap med alla heliga Guds änglar, och alla triumpherande Guds helgon i himmelen, som thetta Guds lamb utan återwändo tilbidja, sägandes: **lambet som dödat är, thet är wärdigt, at hafwa kraft, och rikedom, och wisdom, och starckhet, och äro och pris och lof. Ja lof och ära, och pris och krafft, ifrå ewighet til ewighet.** Phil. 1. 23. Apoc. 5. 12. 13.

Och i thetta saliga tilstånd warder Siälen försatt, så snart hon är skild ifrån kroppen. Ty så läse wi uti Uppenb. 14. **Salige äro the döde, som i HErranom dö häreffter,** ifrån thet ögnablick the dö, **ja Andan säger, at the skola hwila sig ifrå sitt arbete.** Skola the hwila sig ifrån sitt arbete, ifrån alt thet som mödosamt, pinsamt, och plägsamt är, så skola the trognas siälar effter Skildsmeßan ifrån kroppen icke blifwa försatte uti en smärtefull lutrings eld, hwarest the ännu öfriga onda begärelsers och böijelsers slagg skal afbrändt och afsmält warda. Sanningenes mun, wår Frelsare Christus, betygar sielf hos Johannem: **Hwilken som hörer mitt tal, och tror honom, som mig sändt hafwer, han hafwer ewinnerligit lif, och kommer icke i domen, utan går ifrån döden til lifwet.** Han har icke widare något straff eller någon tucktan at utstå, utan går omedelbarligen ifrån Apoc. 14. 13. Joh. 5. 24.

döden til lifwet. Så sant, som then rika mannens Siål strax effter thes skilsmeßa från kroppen, kom i pinorummet, så sant, wardt ock Lazari Siål, strax effter hon blef affordrat ifrån kroppen, förd i Abrahams sköte, ther hon blef hugnad. **Nu hafwer han hugnad, hette thet, och tu pinas.**

Och thetta saliga tilstånd, som the trognas siålar blifwa effter döden försatte uti, blifwer ännu fullkomligare och härligare, når HErren JEsus Christus uti sin sidsta uppenbarelse, skal uplösa och sönderbryta dödsens och förgängelsens band och boyor, som kropparna, in til then dagen blifwit qwarhållne uti, och skal them med sina siålar förena, och härligen förklara. O en ganska härlig, och obeskrifligen stor winning! och then året, som gör the trogna så förnögda at dö.

Tillämpningen.

Men, Mine Älskelige, skal döden blifwa oß en winning, som nu sagdt är, och wi således skola kunna dö förnögda, når Gud behagar, så måste Christus wara wårt lif, medan wi här lefwe; wi måste lefwa i Christo, och Christus i oß genom trona; wi måste lefwa Christo, och icke oß sielfwom, men är Christus icke wårt lif, lefwe wi icke i föreningen med Christo, lefwe wi icke Christo til åra, som för oß dödt och upstånden är, utan lefwom oß sielfwom, wår Gamla Adam til wiljes, werlden och satan til wiljes: Så blir icke döden oß någon winning, utan then aldrastörsta mistning, som i alla ewighet eij botas eller bättras kan. Ingen kan dö HErranom, som icke har lefwadt HErranom; ty bägge fogar Apostelen tilsammans, tå han så säger: **lefwe wi, så lefwe wi HErranom;** Rom. 14: 8. **dö wi, så dö wi HErranom. Ehwad wi nu lefwe eller dö, så höre wi HErranom til.**

O huru usle, huru eländige, huru högst til beklagandes äro alle the, som icke lefwa HErranom; som icke hafwa lå-

tit Guds Anda werka uti sig thet lif som af Gudi är; utan äro döde i synder och öfwerträdelser; som lefwa effter köttet, och fullborda köttsens lustar, som låta sig drifwas och regeras af thenna werldenes Gud, som wärkar uti otrones barn? Och, sielfwa förfarenheten utwisar thet, Gud bättre! at sådana finnas nog många. Mitt i Christenheten äro thy werr! icke många rätte Christne. Många äro wäl döpte, många komma wäl up i HErrans hus, höra Guds ord med utwärtes öronen, komma til skrifft och aflösning, äta Christi lekamen, och dricka hans blod, i nattwarden, men hafwa aldrig ännu med alfwar satt sig före, at lefwa i Christo, Christo til ära, och Christo til behag; hafwa aldrig ännu hos sig erfarit någon hiertats och sinnets förändring, utan äro så kötsligen sinnade, så onde, som the af naturen äro, och äntå mycket werre, genom en inbiten syndawana, genom en sielftagen och upsåtelig ondska. O! hwad för en faselig förändring skal med sådana ske, tå theras siålar, som warit här i lifwet andeligen döde, warda genom then timeliga döden, then ewiga dödenom öfwerantwardade! huru låra the til mods warda, når döden rycker them ur tiden in i ewigheten, tager them bort ifrån alla theras goda och glada dagar, the här giordt sig, gör en ända på alla theras wällustер; når han affordrar them ifrån thenna werlden, och alla werldsliga fåfänglighеter, som the hängdt hiertat wid, för hwilkas skull the föraktadt then Salighet, som JEsus them, så wäl som oß allom, så dyrt förwärfwadt, och i Evangelio så offta anbudit? Huru låra the blifwa beströrte, når the se fram för sig then longa och oändeliga ewigheten; når the med alla sina synder belastade, och med qwälјande samweten skola framkomma för then Domaren, som the med sina opsåteliga förbrytelser giordt sig til fiенda; af hwilken the ej annat, än en sträng dom, hafwa at förwänta, therföre, at the icke hafwa welat lefwa Christo til ära, til wiljes och behag, som them

Eph. 2: 2

likwäl så högt älskadt har, at han utgifwit sig sielf för them; utan hafwa häldre lefwadt sig sielfwom, sitt syndiga kött, werlden och satan til wiljes och behag, och hafwa icke welat nyttja nådenes tid, at sig med Gud försona. O huru plötsligen blifwer tå theras frögd förwandlad i jämmer, theras löije i gråt, och theras säkerhet och falska hopp uti ytterstaMatth. 25:30 förtwiflan, när Domaren låter sig således förlinda: **Then onyttige tienaren kaster uti thet ytterste mörkret, ther skal wara gråt och tandagnistan.**

O! at dock sådana wille besinna sig, medan nådenes tid warar, och nådenes dör ännu öpen står. O! at the måtte besinna, at på then korta lefnads tiden följer en ewighet, som aldrig ändas, och at the förthenskull alla sina öfriga lifsdagar (the weta icke, huru många the blifwa skola!) måtte bereda sig til then sidsta dagen och sidsta stunden, på hwilken theras ewiga wäl, eller ewiga we hänger. O! at the then återstående tiden icke förnöta måtte i synd och säkerhet, utan skaffa med fruktan och bäfwan, at the salige warda. JEsu, tu Öfwerste Siäla-herde, sök the willfarande fåren, och för them til rätta, och försätt them, genom tin helige Anda, uti thet tilstånd, at tu måtte lefwa i them genom trona, och the i tig, på thet döden på slutet må blifwa them en winning.

I kåre Siålar, som medan i lefwen i kötet, lefwen i Guds Sons tro, then eder älskadt hafwer, och gifwit sig ut för eder; I, som edra botfärdiga hiertan hafwen twagit, och giordt them rena i Lambsens blod, och therigenom erhållit både förlåtelse för synden, såsom ock krafft at herska öfwer synden, at dö synden, och lefwa Gudi; blifwer beständandes uti thetta saliga tilståndet alt framgent. Matth. 10:22 **Hwilken som står fast in til ändan, han skal blifwa salig.** Låter ingen ting i werldene, thet må wara lust eller nöd, afwända eder ifrån eder JEsu, skilja eder ifrån hans kärlek och efterföljelse.

följelse. Låter honom wara edart lif, medan j lefwen, så skal wißerligen döden bliswa eder en winning; en winning, hwars like werlden icke har eller giswa kan. Ja J mågen wäl räkna altsammans för skada och träck, på thet J mågen winna Phil. 3: 8. Christum, och wara funone i honom, ty i honom finnen J himmelen och Saligheten. Hwad haswen j tå at frukta för döden? Ei må någon frukta sig för en winning; och döden är ju theras winning, hwars lif Christus är. Christus har öfwerwunnit döden, och betagit honom theß udd, at han eder intet skada kan. Wiljen J änteligen anse honom för en fienda, så anser honom för en öfwerwunnen fienda, hwilkom thes wapen frântagne äro. Men J haswen fast mer ordsak, at anse honom såsom en wän, såsom en god bodbärare, som bodar eder, och jämwäl tilförer eder en stor **winning**; som bär eder the hugneligaste tidningar, at Eder himmelska Fader kallar eder til sig och til sitt himmelska rike, til förloßning ifrån alt ondt, och til åtniutande af alt godt; som tilskyndar eder himmelen, i stället för werlden, fullkomligheten, i stället för synden, glädje, i stället för sorg, wedergweckelse, i stället för plåga, ewigheten, i stället för fångligheten. Mon thet icke wara en **winning**, öfwer alt thet winning heter?

När Patriarken Jacob såg wagnarna, som Joseph hade utsändt, at hämta honom til sig, wardt hans Ande lefwandes, och therpå lämnade han gerna willigt sitt förra hem, och begaf sig med glädje på resan. Haswen J icke ordsak, alle J som Christo tilhören, at anse döden för en sådan wagn, som sändes til eder, 1. Mose B. 45: 27/28. at föra eder til edert rätta hemwist och Fädernes land; lika som Elias på en brinnande wagn til himmelen förd blef? Måtte icke edar ande uti eder bliswa lefwandes, tå J sen thenna wagnen eder tilsändas? Måtten J icke med glädje öfwergiswa edar förra bräckliga boning, eder krops hydda, och begifwa eder på then sista färden, hwars slut och

endskap

ändskap är himmelens härlighet och glädje, Guds anstaltes åskådande, aldranärmaste gemenskap med edar kåre Frelsare, och liusligaste omgänge med alla thet himmelska Jerusalems sälla inwånare? hafwen I icke ordsak, at biuda honom wara wälkommen, och säga:

Nu wäl, o död, tu förer mig
Til Gud, at lefwa ewiglig,
Af Christo är jag renad wäl,
Anamma nu o Gud min siäl.

Et märckeligit Exempel, af en rätt Christen, som warit förnögd och ganska willig, at efter Guds wilja, både lefwa och dö, hafwe wi uti wår Säliga döda, **Wälåreborna och dygdädla Probstinnan, Fru** Anna Sara Rogberg, hwars andelösa lekamen ligger här för wåra ögon uti Sin hwilo-säng, och skal på stunden nedsättjas i sin hwilo-kamar i jorden. Thet andeliga trones lif i Christo, som genom thet heliga dopet uti henne uptändes, uti hennes spädaste barndom, har sedermera wid mognare åldren, igenom lifsens ord, uti hwilka hon grundeligen och fliteligen blifwit underwist, och genom then heliga Nattwardsens andächtiga nyttjande blifwit uppehållet, styrkt och stadfästadt. **Som hon anammadt hafwer Herran** Christum JEsum, så har hon Coloss. 2:6.7. **och wandradt i honom, warit rotad och uppbygd i honom,** och warit **fast i trone.** Ther af hafwa så härliga fruckter herflutit, alla Christeliga dyader, som framlyst i alt hennes lefwerne, och wandring här på jorden; hwarmed hon wiste, at hon lefde icke sig sielfwan, utan honom som för henne död och upstånden är. Så kunde hon i sanning säga: **Christus är mitt lif.** Kunde förthenskull ock både för och i sin död, med full förtäkran och trones wißhet, säga: **Döden är min winning.** Och thet war, som genom Guds nåd, giorde henne så förnögd med Guds

wilja

wilja, så tålig under plågorna och siukdomen, och så frimodig in i bleka döden. Och sannades altså på henne, hwad som Salomo säger i Ordspr: 14. **Then rättfärdige är ock i dödenom frimodig.** Prov. 14: 32. **Gud som hoppet gifwer, och upfyller the trogna med alla frögd och frid i trone, at the hafwa ett fullkomligit hopp, genom thens Helga Andas krafft;** Rom. 15: 13. Han har nu fullbordadt på Henne, hwad han i sitt ord lofwadt, och Hon, effter hans löffte, och genom then Helga Andas krafft har hoppats. **Döden är blefwen hennes winning.** Ja, en ganska stor och härlig winning. Hon har wunnit förloßning ifrån alt ondt, ifrån siukdom och wedermödo, ifrån sorg och bekymmer, ifrån mödo och arbete, som är thet bästa af eus menniskios lefwerne; Pf. 90: 10. Hon har wunnit fullkomlig förloßning ifrån synden, ifrån alla frestelser och förfökelser, och ifrån alt thet onda, som synden med sig i följe hafwer. Hon har wunnit til sin sälla Siäl thet himmelska riket, hemma-warandet när Gud och Frelsaren Christo, Guds Ansigtes frögdefulla åskådande; Hon har wunnit lifsens, rättfärdighetenes, härlighetenes oförwanskeliga Crono; Hon har wunnit ett liufligit Sällskap och umgänge med the heliga Guds Änglar, och the fullkomliga rättfärdigas Andar, med hwilka Hon nu in för Guds thron triumpherar, och siunger Gudi och Lambena ett ewigt Hallelujah. Apoc. 2: 10. 2. Tim. 4: 8. 1. Pet. 5: 4.

J, som med wår **Saliga döda** närmast warit förbundne, antingen med Äktenskaps eller Blodsband, låter thenna förtreffeliga winning, som Edor **älskeliga Kära liufliga Maka,** Edor **fromma K. Dotter,** Edor **hulda K. Moder,** Edor **söta K. Syster och Anförwandt** i döden wunnit har; låter, säger jag, thenna Hen-

nes winning, hemma Edra tårar, och lätta Edra sorgbundna hiertan. Hon har warit förnögd, at effter Guds wilja både lefwa och dö; warer ock I förnögde med thenna Guds wilja och skickelse. I sörjen, och thet icke utan ordsak, öfwer Edor saknad; men I låren dock icke mißunna Edro **Saliga döda** Hennes winning, utan fast mer hiertteligen önska, at, så snart Gud behagar, få bliswa delaktige af samma winning, tå I edra **Älskeliga Kära Maka, Moder, Dotter, Syster, Anförwandt,** skolen få möta och omfamna, i then himmelska glädjen.

Kåraste JEsu, lef tu uti oß genom trona, så länge tu wilt wi skole lefwa uti kötter, och låt oß icke lefwa oß sielfwom, utan Tig, som för oß död och upstånden äst. Låt oß then tiden, som tilbaka är i kötter, icke lefwa effter menniskio lusta, utan effter Guds wilja, så skal Tu ock, effter tin ord och tina löfter, them Tu aldrig ryggar, wål så laga, at döden blir wår winning.

Num. 184. v. 2.

Hielp at wi mot synden sträfwe,
När wi staple, war wår staf.
War wårt lif then stund wi lefwe,
När wi dö tilsist wår graf.
När wi sku igen upstå,
Gif at wi med glädje må,
In för JEsu domstol ställas!
Och med the utwalda, och thenna wår Sälla döda i ewighet, **Sällas.** Amen.

PERSONALIA.

Intet förefaller uti wår närwarande usla Lefnad almännare, än thes korta flycktighet och stadiga obeständighet: ty så snart thetta Lifwet synes som liufligast, tå warder thet bittert och bedröfweligit; så snart thet hunnit til högden af sin fägnad, tå faller thet igen, och är, som thet intet warit hade. Näppeligen får en menniskia wål komma in uti werlden, förän hon är redo, at skynda sig hådan; knapt får man fägna sig af en Kär wän, förr än han, emot förmodan, flyr wår åsyn, hastar bort och betager oß sit liufwa omgånge. Wisligen hafwa förthenskull the gamle sagt, tå the med oförfalskade färgor welat afmåla thetta fåfängeliga och flycktiga Lifwet, thet samma förlikнandes wid en klok Man, hwilken blef ombuden, at han wille uttrasina tankar, om thet menn skeliga Lifwets beskaffenhet; tå hafwer han tegat stilla, gått några gånger af och an på golfwet, och, wid han gick, hastade han bort, och gömde sig uti en mörk wrå, gifwandes ther med tilkänna, at menniskians Lif låter sig litet och hastigt se, men strax förswinner, och, medelst döden, ändas uti grafwenes mörka wrå.

Dock är för en rätt wandrande Christen, emot thenna wår korta och usla lefnads flycktighet, intet trösteligare, än at Han igenom döden, winner långt större och herligare förmoner: winner til Siålen en osägelig härlighet, uti the lefwandes lände, hos och uti Gudi, alles wårt ewigt blifwan-

de lif: winner til Kroppen en salig förhopning, på thet ewiga och oförwanskeliga Lifwet, tå then warder befriad ifrån dödsens wälde, och, för sin närwarande skröplighet, får lysa uti helgonens klarhet: Winner ock til sit Namn, hos efter-werlden, en ärefull åminnelse, hwilken talar til wår heder, sedan wi ingått uti thet tysta, och kunnom ei widare sielfwe förswara wår wandel, utan lämnar oß then hederligaste Parentationen och herligaste Graf-wården, som man sig någonsin önska kan.

Thetta alt sannas nu billigt, wid thenna Högstbedröfweliga sorge-Acten, tå för wåra ögon, uppå swarta bår en, sig wisar en wår Christendoms Systers, för thetta, Wälåreborna och Dygdädla Probstiñans, Fru **Anna Sara Rogbergs**, andelösa lekamen, hwilken en liten tid här i werlden sig wisat, men hastigt, genom en tidig och skyndesam död, gömt sig undan wåra ögon, och allenast lämnat sin döda lekamen hos oß qwar, til at nu snart, uti jordenes mörka wrå, bortgömmas; Wisandes dock, uti sit wål til ändan bragta wandrings lopp, Sin, igenom döden, skedda winning, och hos efter-werlden, medelst dygd och ärbarhet, förwärfwada goda åminnelse. Man giör sig förthenskul thet wiß hoppet, at thenna Förnäma och Högtärada Guds församling med tålamod afhörer thenna wår Saliga Christendoms Systers första ingång i werlden, korta wandring, och saliga utgång af werlden, fast än man thet samma med enfallige ord, och utan all borgad prydnad korteligen anföra wil.

Hwad altså **Saliga Fru Probstinnans** första ingång i werldene beträffar, så är Hon född, år 1700, then 24. Maii, kläck. 1. om morgonen, uti Jönkiöpings Stad, af hederlige Föräldrar; Fadren war tå förtiden Rector Scholae therstädes, och Kyrkoherde, wid Barnarps och Månsarps Församlingar, sedermera Probst och Kyrkoherde uti Wessbo, wid Unnaryds

ryds och Jällontofta Församlingar, nu redan, för 16. år sedan, ifrån thetta förgängeliga, til et oförgängeligit lif, bortgången, then Högärewördige och Höglärde Herr Magister Johannes Rogberg; Modren war Högäreborna och Dygdädla Fru Probstinnan Christina Hellman, hwilken nu närwarande, med bittre tårar och swidande hierta, uti sin ålderdom, måste wisa thenna sin älsta Saliga Dotter then sista äretiensten här i werlden, hwilken hon fast hälre, om Guds wilja så warit, önskat af henne få åtniuta.

Så snart theße Christelige Föräldrar woro med thenna sin kära lifsfruckt af Herranom wälsignade, hafwa the strax, igenom thet heliga dopet, uti Högtförnäme witnens närwaro, upoffrat henne Gudi, ther Hon, i kraft af Jesu blods förtienst och Andans delacktighet, blef uptagen til et Guds barn, räcknad ibland helga manna medborgare, och inlifwad i sin Frelsare Christo; på hwilken salighets klippa Henne widare opbygga, och rätta förståndet, om döpelsens kraft och nytto, inplanta, thes Christeliga Föräldrar dragit all möjelig försorg, så wel med egen grundelig underwisning, uti alla trones och wåre nödige Christendoms stycken, som ock med dagelige exempel, til en san Gudacktighetenes utöfning, uti trone, dygd, flit, kysk- och ärbarhet Henne förelysa, och således lägga then rätta grundwalen, til thes timmeliga, andeliga och ewiga wälfärd; at Hon i sanning, ifrån första barndomen, warit et lysande Lius af dygd och Gudsfrucktan, in för Gud och menniskior.

Jemte thenna Stålenes andeliga underwisning, förgat intet thes hulda Moder, at tillika underätta thenna sin kära dotter, ifrån första ungdoms åren, uti all, thes kön och tilkommande ständ prydande kunskap, hwar wid Hon wisade besynnerliga prof, af nöjacktig lärachtighet, serdeles qwickhet och ärebart wäsende, hwarigenom Hon blef icke allenast sinom

Föräldrom mycket kär, utan ock af alle andre för sin dygd, behagelighet och fromhet högt bepriſad. Hwilket alt föranlät och bewekte thes uti hiertelig ſorg och ängſlan efterlämnade käraſte Make, nu warande, Högärewördige Herr Probſten och Kyrkoherden, Högärde Herr Magiſter Petrus Colliander, at, efter then nådige Gudens underliga förſyn och ſkickelſe, begära henne til ſin kära Huſtru, hwilket äkta förbund wardt, uti Wnnaryds Präſtegård, then 17. Sept. År 1718, uppå thes 18 ålders år, ſtadfäſtadt med Chriſtlofuige wignings ceremonier, jemte all wälſignelſes tilönſkan, af för thetta i HErranom afledne Högwördige Biſkoppen, Herr Doctor David Lund. Uti hwilket äkta ſtånd, Hon, faſt af yngre år, wiſade ett beſynnerligt förſtånd och mogen färdighet, at ſielf föreſtå ett ſå ſtort och widlyftigt Hushåld, ſom Hon tå ſtraxt tilträda fick, hwarutinnan then nådige Guden ſedermera förlänte en godan wälſignelſe, både i andelig och timmelig måtto; ibland hwilka ſenare förmoner man billigt räcknar, at Hon uti thetta ſitt liufwa äktenſkap, warit af HErranom wälſignad med 9 wälſkapade barn, 4 Söner, och 5 Döttrar: af hwilka then älſte käre Sonen, ſom wiſade en beſynnerlig qwickhet, uti alla thes år prydande wettenſkaper och bokeliga konſter, wardt, til ſine käre Föräldrars ſtora ſorg och åſaknad, uti thes bäſta ungdoms år, igenom then timmeliga döden hädanryckt, under ſitt wiſtande wid Kongl. Academien i Upſala, then 29 December, år 1738. Och ſom then ena ſorgen här i tiden gemenligen räcker then andra handen; ſå wardt ock thenna ſtraxt ther uppå, följande året 1739. then 12. Maij, widare förökt, medelſt then älſta kära Dottrens dödeliga afgång, uti the åren, tå hon kunde, ſom aldra bäſt, ſin Moder i hushålls ſyſlor underſtödja och hielpa; Förutan theſſa, äro ännu en Son och en Dotter, uti ſin ſpäda barndom,

dom; straxt til then himmelska glädien sinom kära Moder föregångne; Men 5. barn ännu lefwande, af hwilka then älste Sonen wistas wid Academien i Upsala, at ther sina wälbegynta studier widare fortsätta; The twenne älsta Döttrarna förja nu ock qwida, med sin högt bedröfwade Fader, öfwer sin huldaste Moders tidiga frånfälle, men the yngste, en Son och en Dotter, kunna högstbeklageligen intet ännu weta, för thes späda år, sin egen stora mistning, uti en så huld och ömhiertad Moders alt förhastiga död.

Hwad **Saliga Fru Probstinnans** allmänna lefwerne widkommer, så hafwer Hon altid lefwadt uti Guds räddhåga, skält sig, som en god Christen wäl ägnar och anstår, prydt sin Christendom med en sann Gudsfruchtan, flitigt läst och betracktadt Guds heliga ord, haft sina lust uti HErrans böningar, ther förrättat sin Gudstienst med gudelig andacht, innerlige böner och suckningar, offta och med wördnad brukadt the helige Sacramenter, sin tro til styrko och thet andeliga lifwets wederqwickelse, och således wisat, en rätt grundad tro på sin Frelsare JEsum Christum och hans aldraheligste förtienst, Gudi til pris, och hwar rättsinnad Christen, til en lofwärdig efterföljd.

Thet Jordiska hafwer Hon, som en försicktig Christen, med kallsinnighet handterat, och mycket warsamt ther med omgådt, at Hon städse, effter Pauli nödiga förmaning, **brukadt thenna werldene, såsom hon brukade icke**, och ther döde under sina bäste och friskaste år, för sine Wänner, och närmast bekante, offta yttrade; at **Christus word hennes lif, och döden thes winning**; Hwilka ord Hon tå redan, til sin lik-text, utsag och begärade, samt öfwer sin, igenom en salig död, säkert förwäntade winning hierteligen fägnade. Til hwilkens ernående Hon dageligen sig be-

1. Cor. 7. 31.

Phil. 1. 21.

redde.

redde, med en ganska kysk, stilla, saktmodig och ifrån all o-dygd ach synda-fläcker, medelst Försoningens nåd, befriad Christendoms wandel. Sinom Högtälskelige kåre Maka hafwer Hon med all uptänckelig heder, tienst, kärlek och trohet städse wetat tilhanda gå; så at Hon altid waret thes lefnads tröst, thes glädie och ögnalust, hwilken giordt honom lifvet, men aldrig ledt, i alla sina lifsdagar. Emot sine kåre Barn hafwer Hon altid yttrat et hult wårdande Moders hierta, samt uti Gudsfrucktan, flitighet i sitt hus, årbarhet uti sit lefwerne, förelyst them til dygd och hwarjehanda theras ungdoms år prydande slögder.

Emot sin Slächt, Anhörige och Wänner hafwer Hon förklarat en hiertelig kärlek och wälwilloghet: wisat ödmiukhet hos the höga, nedrighet hos the låga; talat sanningen rent, oförtymtat, frimodigt, utan afseende til personen, ehwad thet warit mot eller med. Öfwer the fattigas nöd har Hon wisat et Christeligit medlidande, understödt theras torftighet, warkunnat sig, öfwer theras elände, och hulpit them gladeligen af thet goda HErren henne förlänt hade. Vti hushållets bestyrande har Hon wisat sig mycket förnufftig, tälig, saktmodig, utan minsta oläte, kif eller bannor, alt merendels sielf wäl bestyrt, och thet försiktigt, flitigt och aktsamt: Såat Honwerkeligen ägtoch fulgiordt allathe egenskäper, hwilka then wise Konung Salomon uti Ordspråks bokenes 31. tilägger en rätt dygdig Husmoder. Hwarigenom thes goda namn och ryckte blifwer effter döden, uti en wälsignad åminnelse, såsom thet uti lifstiden allom, men i synnerhet thenna förnäma Församlingene täckeligit warit, hwilken straxt, här uti HErrans tempel, thes dödeliga afgång, med ymniga tårar begrätit, och sitt medlidande hierta, öfwer then qwarlämnade högstsörjande Makan och the små barnen yttrat; så at icke sielfwa afwunden kan betaga Henne, uppå thes döda mull, thet

a vers. 10. ad finem.

goda

goda lofordet; at Hon warit en stilla, ärlig, dygdig och arbetsam qwinna. Theße berömwärde egenskaper, som the giordt **Saliga Fru Probstinnans** omgånge här i tiden mycket liuft och behageligit, så hafwa the thestomera förökt saknaden ther af i döden, och upfylt thes käre **Mans, Barns, Moders** och **Syskons** hiertan, med stor bedröfwelse, sorg och ångslan, hwilka, om Guds nådiga förssyn så behagat foga, högst önskat och budit, at längre få nyttia en så liufwan wäns förtroliga omgånge, **nödiga hielp och understöd.**

Men som siukdom och döden, uti wårt närwarande usla synda tilstånd, altid wackta uppåthet menniskeliga lifwet och städse lämna hwarannan handen, til försåts ställande, för thes wältrefnad och liuflighet; så hafwa the äfwen giordt en hastig ända, uppå **Saliga Fruns** liufwa lefnad här i tiden. Ifrån ungdomen har hon ägt en tämmelig stark och jämn helsa, förutan thet Hon märckt hos sig något swagare bröst, hwilket dock ingen serdeles olägenhet uti thes hushålls syslors dageliga förrättande förordsakat hafwer. Men första döds förebodet skedde, efter wår Saligas egen berättelse, uppå Ekeliö marknad, år 1740, tå en sträng blåstilning trängde sig twert igenom Hennes bröst, af hwilken ther uppå följande morgonen en swår hosta yppades, och wisade således strax i början hwar med then ärnade ändan på Hennes lif förskynda: continuerade therföre, men war öfwer Wåren och följande Sommaren drägelig, in til höste-tiden, tå, medelst then tiocka och osunna luften, uti hwilken Hon nödgades, som oftast wistas, för thet widlyftiga hushållets ensamma bestyrande, under thes käraste Mans bortowarande af angelägne ordsaker, uti Jönköping, samma siukdom hårdare ansatte, med hufwudwärk, hård hosta och then så kallade Mo-

drens upstigande. Hwar til ock twinesot redan, wid Adventstiden sistledit år, sig inritat hade; hwilken borttog matlusten och hwarje dygn Henne jü längre, thesto mera, utmattade och lifs krafterna så småningom förtog: hwar til omsider kom en starck Hectic feber, med ymsning af skiälfwa och heta, hwilken mycken swett droppwis utpreßade och Henne mackt lösan giorde. Och oacktat Hennes kåraste Man, Herr Probsten, med the bästa i orten warande Medicinae Doctorer sig här emot rådförde, och, efter theras föreskrift, medicamenter flitigt brukades, gjorde the wäl någon lisa, men kunde dock ingen ändring skaffa, uti en siuckdom, hwilken ägde en diupare grund och styrdes af en högre wishet.

Nu ehuru wäl **Saliga Frun**, under alt thetta war dageligen uppe, och med sine, fast swage krafter, hushället efter wanligheten, wäl beskyrde; märkte Hon dock hos sig sielf, at döden Henne snarligen mände föresså, och förthenskull icke nödigt, utan sielfwiljande, med en rätt undergifwenhet, under sin Guds nådiga behag, beredde sig emot thes annalkande ankomst, anseendes alt thet Jordiska för ett skinande elände och idel fåfängelighet, ther Hon likwäl, igenom döden, wunno thet rätta, af Hennes Himmelske Brudgumme JEsu, beredda ewigt, blifwande Hemmanet.

Några weckor för sin död, sielfmant päminte och begärade Hon HErrans Högwärdiga Nattward, såsom then rätta wägekosten til Guds rike och Saligheten, hwilken Hon, med innerlig åträ och all uptänkelig wördnad, här uti Sacristian begick, på thet Hon sista resan måtte se thet för Henne garska kåra HErrans Hus, och uti thes innersta wråning giöra sin sista upricktiga synda bekännelse, och ther bliswa sluteligen tröstad och bemannad, emot then swåra förestående dödskampen. Hwilken tå undfängna trones styrko, så diupt sig rotat uti Hennes innersta siäl, at när Hon några dagar för sin död

wardt

wardt af Predikoämbetet tilfrågad, om Hon intet längtade, under sin tiltagande swaghet, effter samma dyra nåde-måltid? lämnade Hon thet trygga swaret: **Jag hafwer ännu swar, af thet jag icke längesedan undfått Hafwer.** Och uppå tilfrågan, om Hon kunde nu wäl dö? swarade: **Nu är jag beredder, en annan gång wet jag intet, huru thet med mig kan tilstå.** Under hela then sista sjukdoms tiden yttrade Hon i synnerhet ständse sin hiertteliga förtröstan uppå then endaste Medlaren och sine synders nådige Försonare JEsum, hwilken Henne snart ifrån alt elände befriandes woro. Och tå man frågade: om Hon wille dö ifrån sin kåre Man och små barn? swarade Hon fri-"modigt: thet råder intet jag, utan kommer af en ändelig "wishets outransakeliga beslut och förborgade wägar; Jag har "wäl budit Gud, at, om Honom så behageligit warit och mig "nyttigt, än längre få lefwa ibland eder; men efter Han inthet wil höra mig, så är jag ther med nögd, wil wända mig "aldeles til Honom, och dö effter hans nådiga behag; waran-"oes nog therom förwißad, at HErren Gud, som är Fader-"lösas Fader, Han hafwer wäl föresedt wåre Barn; Gudi lof! "at the äga en så gudfruchtig Fader, hwilken them både "med läro och lefwerne stöde förelysa kan. Uppmuntrande förthen skul them närwarandom af barnen til en sann Gudsfrucktan och alla Christeliga dygder, at the uti alt sin From Faders exempel efterfölja måtte: Bad ther jemte sin kåre Man, at Han wille skrifwa, til then ålste i Upsala nu förtiden warande Sonen, thenna hennes sista Moderliga förmaning: **at Han städse frucktade sin Gud, stälte sig wäl, på thet han matte blifwa et Guds barn.**

Et merkeligit bewis, af wår Saliga dödas beredelse til döden, lämnade Hon halfannan wecka för sin ändalyckt, tå hon

steg op af sängene, tog sin ålsta lilla Dotter med sig uti et annat rum, wisade för henne sin swepsel uti god ordning lagd, med mera, som til thes hederliga jordfästning hörde, jemte alfwarsam förmaning, at alt sådant blefwo, efter thes snart tilstundande död, noga i ackt taget.

Sedermera lämnade Hon aldeles thet Jordiska och fåfängeliga utur sin hog, och städse med et gonska gladt mod, och förnögt sinne, uprepade then Psalm versen. **Hwad timmeligt är, tag förackta må** 2c. wisandes sig om ingen ting mera bekymrad, än sin egen Siåls behåll, uthärdandes med stort tålamod, sista swåra suckdommen och hårda dödskampen. Låste, så länge Hon sielf förmåtte, dageligen af Psalmboken Gudelige tröst- och beredelse-Psalmer, samt af sin betracktelse- och bönebok, och besynnerligen ther-utaf **then dageliga helsningen til Herran Jesum**, med rinnande ögon; yttrade ock ther wid, at Hon aldrig så wål kunde hålla tanckarne tilsamman, tå Hon låste i boken, som tå hon med samma ord tänckte på sin Gud, uti hwilket tänckande och talande med sin Gud, Hon oftast betygade sig hafwa, under suckdommen, the sömnlöse nätter, med mycket nöje, utan minsta ledsamhet, tilbragt. Anteligen tå Hennes dödsstund närmare nalkades, then 23 sistledne Februarii, började hostan blifwa öfwermäcktig, Hwarigenom andedrägten jo längre, thesto mera, förqwafdes, at Hon ifrån klåckan 2 efter middagen, til 10 samma afton, tå Hennes förlösnings stund inföll, hårdt kämpade med döden, dock med alt tålamod och stilhet; och sedan Hon ei förmåtte widare tala, suckade likwål stadigt, til sin rätte Hielpare; men når andedrägten ei heller thet tillåt, räckte Hon sin högra hand op åt Himmelen, når Jesus, lefwande Guds Son, Brudgumen, nämdes, som stod färdig, til möttes, at sättia Cronan på hennes hufwud, och en kort stund ther efter upgaf andan, och wardt lös ifrån alla

elendes

eländes bojor, och, genom Guds nåd, krönt med ewig åro och härlighet; sedan Hon lefwat här i werldene 43. år, och Nio Månader; och med sin kåre Man, uti rätt äckta kärlek och all förtrolig wänskap, 25. år, 5. Månader, och 7. dagar.

Nu Herren, som frögdar hennes Siål in för sit ansickte, ther Hon mättas med the rika fruckter af lifsens träd, och swalkas med thet lefwande watnet, som går ifrån Lambsens stohl; Han, then allena mäktige Lifsens Herre, ware ock lefwande i alles wåra Siålar! lefwande med sin andas nåd och kraft; lefwande med en rikan tröst och hugswalelse; lefwande med en stadig tro och fast förhopning, uppå thet sanna, oförwanskeliga, lifwet! och när Christus således i tiden är wårt Lif, så skal ock wisserligen wår död, i sinom tid, lända oss til Lif och en salig Winning.

Tacksäjelsen.

Thenna Förnäma, Hedervärda och Christeliga Församling låter Herr Probsten, tillika med the öfrige i sorgen efterlämnade, hembära en ödmiuk, hörsam och tienstelig tacksäjelse, för then ytterstaära, heder och stora tienst, som then Saliga Döda och them Sorgbundnom bewisad är, medelst thenna Christeliga Församlings Respective ledamöters gunstiga, benägna och wälwilliga närwarelse, wid thenna sorge Act. Wederbörandes synnerliga åstundan och åhoga är, at ernå tilfälle, och en fast behageligare lägenhet, til at bemöta och wedergiöra then här medelst bewista heder och tilskyndade hugnad.

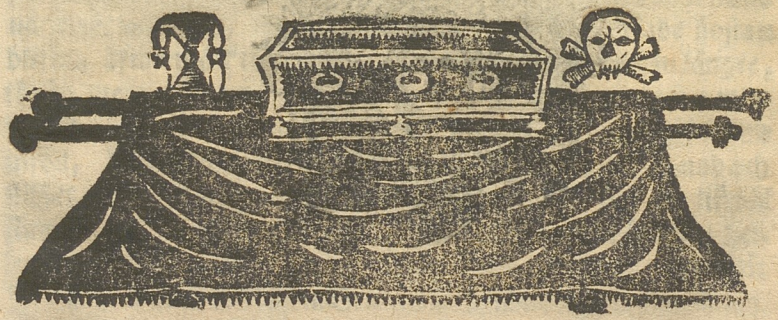

books2ebooks.eu

www.books2ebooks.eu

books2ebooks.eu

Kungliga Biblioteket

National Library of Sweden